

Beeldvormend AB – Oplegger Strategisch Kader duurzaamheid 2050

Agendapunt	Strategisch kader duurzaamheid 2050
Steller/cluster	Tiffany Pergens / Strategische ontwikkeling, innovatie en duurzaamheid / Directie Ontwikkeling, Strategie Transitie
Datum DT	Beeldvormende sessie DT 23 februari 2026 (conform besloten)
Datum DB	Beeldvormende sessie DB 10 maart 2026
Datum AB	Beeldvormende sessie AB 15 april 2026
Datum PHO	December 2025
Portefeuille(s)	Duurzaamheid - Arnold Jansen
Bijlage(n)	Bijlage 1: Strategisch kader duurzaamheid 2050 Bijlage 2: AB presentatie
Zaaknr.	2025-Z7365
Documentnr.	WLDOC-390959707-135833

Onderwerp

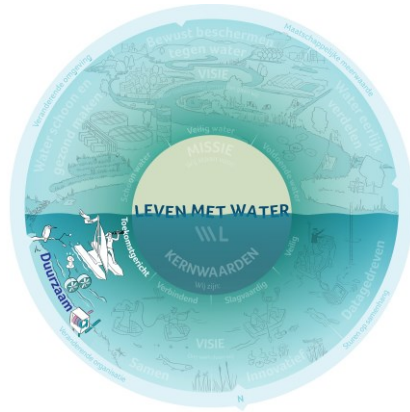
Strategisch kader duurzaamheid 2050.

Voorstel

- Kennisnemen van het concept **Strategisch kader duurzaamheid 2050** als richtinggevend narratief voor de duurzaamheidstransitie vanuit bestuur en organisatie.
- **Doel** thematische sessie AB:
 - Een gezamenlijk beeld van de WL duurzaamheidsopgave met elkaar creëren
 - Eerste reacties op het concept strategisch kader duurzaamheid 2050
 - Bestuurlijke richting voor de komende jaren bespreken
 - Uitvoeringsrichting met elkaar bespreken
 - Vervolgproces

Relatie met Bestuursprogramma 2023-2027

Duurzaamheid is binnen het Bestuursprogramma 2023–2027 *'Balanceren met lef'* benoemd als een uitgangspunt voor ons handelen. Met de [Nota Samen Duurzaam \(2020–2025\)](#) is een eerste stap in gezet vanuit de voormalige organisatie Waterschap Limburg (WL) en het Waterschapsbedrijf Limburg (WBL). De nota is echter per 31 december 2025 verlopen en tegelijkertijd zijn er verschillende ontwikkelingen geweest die de context van onze duurzaamheidsopgave wezenlijk heeft veranderd. Deze ontwikkelingen vormde de aanleiding om afgelopen jaar te starten met een herijking van onze duurzaamheidsaanpak in lijn onze nieuwe koers *Leven met Water*, waarin duurzaamheid is gepositioneerd als één van de onderwateropgaven én als fundament onder al ons handelen. Ons motto: Wat we doen, doen we duurzaam. Dit proces is aangekondigd in het Plan van Aanpak Duurzaamheid wat door het DT op 15 september 2025 is vastgesteld.



Figuur 1: Koers Leven met Water

Bestuurlijke samenvatting

Vanuit onze kerntaken boven water creëren wij dagelijks maatschappelijke waarde voor onze inwoners. Echter maken we als organisatie met onze waardecreatie ook een negatieve impact. Met dit Strategisch kader duurzaamheid 2050 geven wij, voortbouwend op eerdere stappen vanuit de Nota Samen Duurzaam, verder richting aan deze transformatie opgave— passend bij de nieuwste maatschappelijke, technologische en bestuurlijke ontwikkelingen én bij onze vernieuwde organisatie. Het kader scherpt onze koers aan en stelt de (herijkte) richtingen en ambities vast om de duurzame beweging krachtiger en samenhangender vorm te geven.

Dit kader vormt ons narratief en langetermijnperspectief waar we als bestuur en organisatie naar toe gaan groeien. Dit duurzaamheidsverhaal geeft een verdere richting, samenhang en betekenis aan de duurzame beweging die we samen gaan maken binnen ons waterschap. We weten niet exact waar we vandaag staan of hoe de duurzame toekomst er precies uitziet. Duurzaam worden is een groeiopgave. Juist daarom is een stip op de horizon nodig — een gedeelde droom waar we de komende jaren gezamenlijk naartoe transformeren. De ambities en doelen zijn richtinggevend en soms bewust scherp geformuleerd: niet altijd als harde belofte, maar als kompas voor een duurzame beweging, innovatie en herontwerp van hoe wij waarde creëren als WL.

De concrete uitvoering, prioritering en organisatorische impact van deze doorontwikkeling worden uitgewerkt in het Programma Duurzaamheid. Daar vertalen we het strategisch kader stapsgewijs naar handelen, experimenteren, leren en structurele verandering in onze organisatie. Gezien de omvang en complexiteit van de opgave erkennen wij dat de transitie zich niet in één keer laat uittekenen; met de programmatische aanpak waarmee vanaf 2026 wordt gestart, wordt de opgave gaandeweg concreter en kunnen doelen en ambities waar nodig worden bijgesteld op termijn — passend bij een iteratief en lerend proces. Juist daarom is het nu van belang dat het bestuur een eerste duidelijke richting en positionering vaststelt, zodat helder is vanuit welke richting, wettelijke doelen en ambities het programma verder wordt uitgewerkt. Het bestuur en de organisatie worden in de programmaontwikkeling meegenomen na vaststelling van het Strategisch kader duurzaamheid.

Beoogd effect

Met het Strategisch kader duurzaamheid 2050 beogen wij:

- Te voldoen aan o.a. diverse wet- en regelgeving en afspraken met de Unie van Waterschappen (zoals de Energiebespaarplicht, Klimaatwet, Wet Personenmobiliteit etc.);

- Een wezenlijke bijdrage te leveren aan de duurzaamheidsopgave (waaronder CO2 reductie, circulariteit, biodiversiteit, sociaal en duurzaam sturen);
- Duurzaamheid te verankeren in onze sturing, besluitvorming en dagelijks werk, zodat het onderdeel wordt van het DNA van onze organisatie. Dit kader is daarmee geen traditioneel beleidskader, maar een **transitiekader** voor bestuur en organisatie: het nodigt uit tot anders denken en anders handelen. Niet alleen sturen op doelen, maar bewegen vanuit waarden — als fundament voor structurele verandering.

Argumenten

- Opvolger Nota Samen Duurzaam: De Nota Samen Duurzaam 2020–2025 is per 31 december 2025 verlopen en vraagt om bestuurlijke opvolging. Dit strategische kader is de opvolger van de nota Samen Duurzaam en vervangt na vaststelling dit beleidsdocument wat voorheen diende voor voormalig Waterschapsbedrijf Limburg (WBL) en Waterschap Limburg en markeert een verschuiving van beleidsmatige invulling naar transformationeel denken en handelen in waarden;
- Wet- en regelgeving en ondertekende convenanten en samenwerkingen: De ambities en doelen in dit kader zijn afgestemd op actuele wet- en regelgeving en op ondertekende convenanten en samenwerkingsafspraken. Hieronder vallen onder meer het convenant Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB), de intentieverklaring Social Return on Investment (SROI) en afspraken rondom Duurzaam Opdrachtgeverschap. Daarnaast wordt geanticipeerd op de ontwikkeling van het wetsvoorstel Milieukostenindicator (MKI), zodat tijdig wordt ingespeeld op toekomstige verplichtingen en aanbestedingskaders.
- Invulling van de organisatiekoers: Dit kader werkt het onderwater thema duurzaam verder uit van de koers *Leven met Water*. Hiermee wordt de gevraagde transformatie van onze organisatie op het gebied van duurzaamheid inzichtelijk gemaakt en nader vormgegeven.
- Future proof worden met de CSRD en het waardendenken: Europese regelgeving (zoals CSRD), maatschappelijke verwachtingen en ontwikkelingen richting waardengedreven werken vragen om integrale, transparante en toekomstgerichte sturing. Dit kader biedt hiervoor het strategische fundament om als WL mee te bewegen in deze wet- en regelgeving en trends in de maatschappij. Met deze nieuwe richting worden we als WL een voorloper op het gebied van waardendenken en monitoring en rapportering.

Integriteitsaspecten

Niet van toepassing.

Risico's

De risico's van deze transitieopgave zijn vooraf niet volledig te overzien. De duurzame transitie ontwikkelt zich niet lineair, maar adaptief, in wisselwerking met maatschappelijke, technologische en bestuurlijke dynamiek. Dit brengt onzekerheden met zich mee ten aanzien van tempo, prioritering, middelen en organisatorische impact.

Het Strategisch kader duurzaamheid 2050 biedt in deze context een eerste richtinggevende stip op de horizon. Het schetst het gewenste toekomstbeeld met bijpassende ambities en doelen, terwijl het Programma Duurzaamheid deze ambities en doelen stapsgewijs vertaalt naar concrete acties en keuzes. Zo wordt de opgave de komende jaren steeds concreter en beter beheersbaar. Zo groeien we als nieuwe organisatie toe naar een reële duurzaamheidsopgave waarin sturing en prioritering steeds meer mogelijk wordt.

Risico's worden binnen het programma structureel gemonitord en gewogen, waarbij periodieke reflectie en bijsturing onderdeel zijn van een lerende en adaptieve aanpak.

Consequenties Informatievoorziening

De verdere uitwerking van het kader vraagt om een datagedreven en innovatie aanpak en een goede samenwerking intern en met onze partners. Binnen het programma duurzaamheid zal worden toegewerkt naar een integraal duurzaamheidsdashboard dat inzicht geeft in voortgang, impact en doelbereik. De ontwikkeling van het duurzaamheidsdashboard wordt gekoppeld aan de ontwikkelingen binnen het WL dashboard en het nieuwe Waterbeheer Programma 2027-2033.

Financiële consequenties

De financiële impact van de duurzaamheidsopgave is vooraf niet exact te bepalen. We zitten in een transitie waarin doelen, werkwijzen en marktontwikkelingen voortdurend in beweging zijn. Inzicht in kosten en capaciteit ontstaat daarom stap voor stap, op basis van ervaring en voortschrijdend inzicht.

Ons doel is om duurzaamheid structureel te verankeren in de organisatie én in de financiën. Vanaf 2030 moet duurzaamheid geen aparte (kosten)post meer zijn, maar integraal onderdeel van de reguliere begroting en projecten. De periode 2026–2030 zien we als transformatiefase waarin we toewerken naar dit structurele model.

Hiervoor richten we een transformatiebudget in. Voor 2026–2027 zijn de exploitatiemiddelen voldoende om te starten. Binnen de waterketen is al investeringsruimte voor duurzaamheid opgenomen. Voor watersystemen en waterkeringen is dat nog niet het geval; daarom vragen we voor deze programma's expliciet budget om duurzaamheid de komende jaren in projecten te integreren. Deze budgetontwikkelingen worden opgenomen in de Kadernota.

Met dit transformatiebudget ondersteunen we de organisatie bij de financiële omslag. Zo werken we toe naar een situatie waarin duurzaamheid vanaf 2030 vanzelfsprekend en integraal onderdeel is van ons handelen.

Vervolg

Het vervolgproces ziet er als volgt uit:

1. Beeldvormende sessie DB: 10 maart 2026.
2. Beeldvormende sessie AB: 15 april 2026.
3. Besluitvorming: verwacht Q3 2026.
 - Programma uitwerking en vaststelling Q3-Q4 2026.
4. Verantwoording via begroting en jaarstukken.

Communicatie

Na vaststelling wordt een nieuwe webpagina gelanceerd over het Strategisch kader duurzaamheid, in lijn met het verhaal naar buiten traject en het Blauwe Kompas. De verdere communicatiestrategie wordt nader uitgewerkt binnen het Programma Duurzaamheid. Daarnaast zal voor medewerkers 1 centraal aanspreekpunt op Bron komen waar zij terecht kunnen met hun vragen, ideeën of informatie kunnen ophalen. Dit wordt georganiseerd in samenhang met de andere 'onder water thema's' en in afstemming met de stroomversnellers.